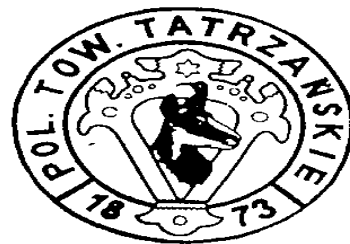

KLIMEK

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE
BIULETYN INFORMACYJNY ZARZĄDU
ODDZIAŁU SOSNOWIEC

ROK XXVIII

LIPIEC 2023

7(124)

Szlakami Podkarpacia: Brzozów – Stara Wieś – Jabłonka – Dydnia

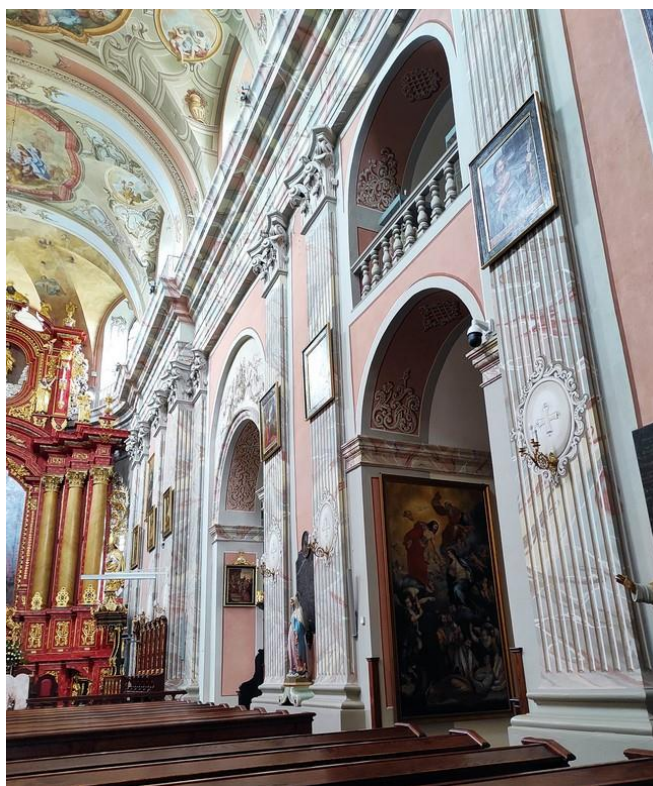
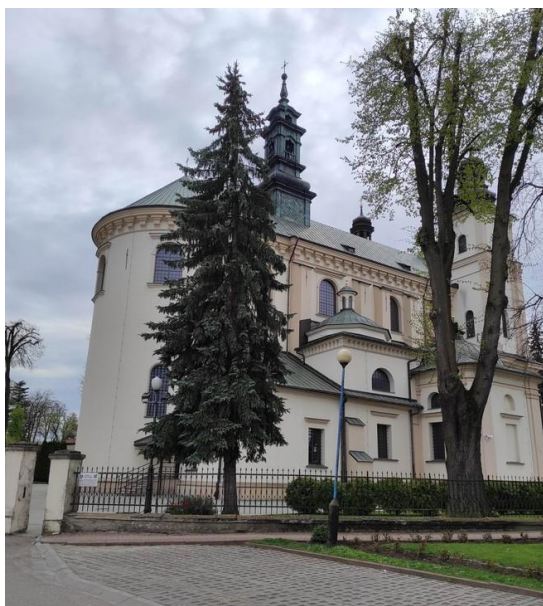
Brzozów

Miasto położone na Pogórzu Dynowskim nad rzeką Stobnicą na trasie z Domaradza do Sanoka. Pod koniec XIV w. weszło w posiadanie biskupów przemyskich i do końca XVIII w. było w ich posiadaniu. W dniu 2 października 1359 r. król Kazimierz Wielki wydał dokument lokacyjny. W 1638 r. miasto otrzymało prawo składu. Po I rozbiórze Polski znalazło się w zaborze austriackim. Pierwsze próby wydobywania ropy na tym terenie zanotowano w XIX w. Na początku XX w. przy poszukiwaniu ropy naftowej na głębokości 300 m natrafiono na źródła mineralne. Po badaniach ustalono, że jest to solanka jodowo – bromowa, alkaliczna o dużych właściwościach leczniczych. W latach 1926 – 1928 powstał zakład leczniczy. Leczono tu reumatyzm, krzywicę, miażdżycę i niewydolność nerek. Po II wojnie światowej zakład nie podjął działalności. Na granicy Brzozowa i Starej Wsi znajduje grób konfederatów barskich w formie kopca.

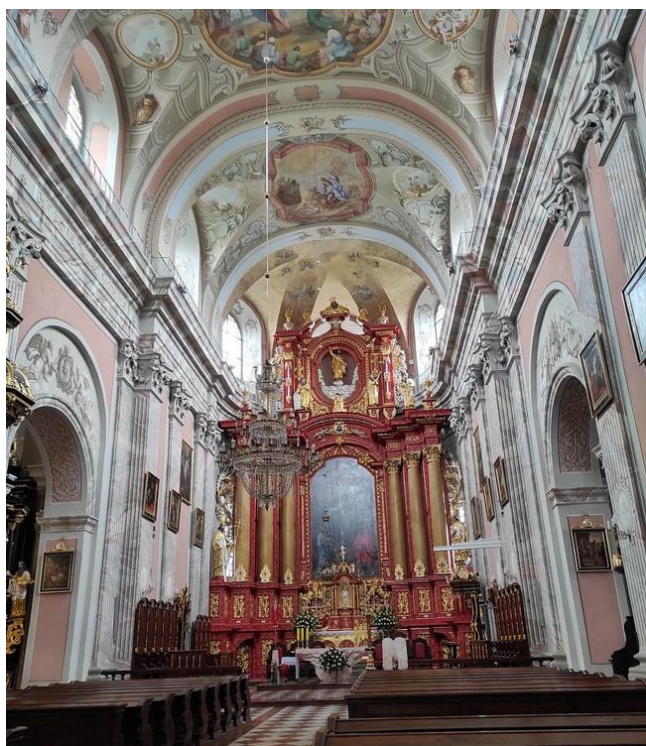
Bazylika Kolegiacka Przemienienia Pańskiego w Brzozowie

Zbudowana w latach 1676 – 1686 r. a konsekrowana w 1688 r. Kościół zbudowano z fundacji bp. Stanisława Sarnowskiego za kadencji ks. Kanonika Stanisława Ścibor Bogusławskiego. Budowę kościoła dokończył ks. Bartłomiej Misiałowicz. Dwie wieże pochodzą z lat 1718 – 1724. Budowla orientowana, bazylikowo – emporowa trójnawowa, dwie późnobarokowe kaplice. Rozporządzeniem prymasa Polski ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego nastąpił wznowienie kapituły kolegiackiej. W 2004 r. odsłonięto pomnik św. Józefa Pelczara. W 2017 r. podniesiono kolegiatę do godności bazyliki mniejszej przez papieża Franciszka. Bazylika robi na zwiedzających niesamowite wrażenie.

Szczególne wrażenie robią piękne organy, oraz liczne tablice upamiętniające fundatorów i budowniczych kościoła. Należy dodać, że na przestrzeni wieków dokonywano licznych zabiegów, aby poprzez dobudowę kaplic, opaski żelbetonowe ustabilizować ściany kościoła, któremu grodziło zawalenie. Do bazyliki wchodzi się przez piękne metalowe drzwi, które także zasługują na uwagę. Należy dodać, że przed bazyliką znajduje się także pomnik papieża Jana Pawła II.

Bazylika Kolegiacka Przemienienia Pańskiego w Brzozowie

Dzieje Brzozowa i Kolegiaty	
1340	prywatny lokacyjny Kazimierza Wielkiego dla Brzozowa.
1399	budowa pierwszego Kościoła w Brzozowie.
1487	pierwsze wzmianki o szkole parafialnej i szpitalu dla ubogich.
1529	konsekracja Kościoła szpitalnego pw. św. Józefa.
1657	najazd Rakoczego i spalenie miasta wraz z Kościołem parafialnym i szpitalnym.
1668	budowa nowego, murowanego Kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego.
1688	konsekracja Kościoła przez bpa J. S. Łbaskiego.
1697	budowa nowego Kościoła szpitalnego.
1723	przemyski synod diecezjalny w Brzozowie.
1724	erekcja Brzozowskiej Kapituły Kolegiackiej.
1745	przybycie Siostry Misjonarki św. Wincentego a Paulo do Brzozowa.
1758	dobudowanie do Kolegiaty naw bocznych i kaplic Matki Bożej i O. S. J.
1760	erekcja Seminarium Duchownego w Brzozowie w dobudowanym przy Kolegiacie Kolegium Siostry Misjonarki.
1782	likwidacja przez władze austriackie Domu Siostry Misjonarki i Kapituły Seminarium Duchownego w Brzozowie.
1852	wydzielenie z parafii brzozowskiej nowej parafii w Starej Wsi.
1858	obchody stulecia umieszczenia Obrazu Matki Bożej Ognistej w kaplicy i konsekracja Obrazu koronami biskupimi.
1902	remont Kościoła, przeniesienie ołtarza w kołoto zielonym (p. proboszcz M. Białły).
1906	uruchomienie Żłtzu pod Brzozowem i domu wypoczynku dla kleryków.
1927	działalność Seminarium Duchownego w Brzozowie-Żłtzu.
1946	remont kapitałny Kościoła (ks. inf. J. Budził).
1975	dekret prymasa Polski kard. S. Wyszyńskiego o utworzeniu Kapituły Kolegiackiej.
1988	obchody 500-lecia konsekracji Kościoła, poświęcenie Domu Katechetycznego im. ks. S. Miałosińskiego.
1995	poświęcenie przez abpa J. Michałaka Kaplicy wotywniej w Brzozowie-Żłtzu.
1996	otwarcie kaplicy adoracji Najświętszego Sakramentu.
1996	konsekracja i renowacja ołtarza głównego.
2000	konsekracja i renowacja ołtarza M. B. Rozmawiejskiej i św. Anny.
2000	renowacja tyńców zewnętrznych wraz z remontem wież frontowych.
2005	ustanowienie św. Józefa Chłopskiego i M. s. Celestyny Taron patronami miasta i parafii, renowacja obrazu i ołtarza Matki Bożej Ognistej.

Bazylika Kolegiacka Przemienienia Pańskiego w Brzozowie

Pomniki: św. Józefa Sebastiana Pelczara i papieża Jana Pawła II

Szczątki budowniczego kościoła ks. Bartłomieja Misiałowicza

Grób konfederatów barskich na granicach Brzozowa i Starej Wsi

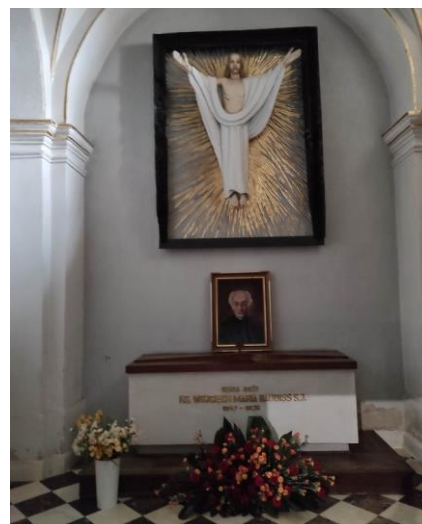
Stara Wieś

Wieś położona na Pagórze Dynowskim nad rzeką Stobnicą. Początki sięgają 1359 r. Wieś klucza brzozowskiego biskupów przemyskich. W 1896 r. poeta Mirandola Pík wraz z matką zakontraktował w tej okolicy ziemię pod eksploatację ropy, ale do realizacji tego zamysłu nie doszło. Na wschód od wsi na wzgórzu znajdują się zaczopowane odwierty.

Bazylika pw. Wniebowzięcia Najświętszej Matki Panny w Starej Wsi

Późnobarokowa bazylika konsekrowana była w 1760 r. przez bp. przemyskiego Wacława Hieronima Sierakowskiego. Budowniczym bazyliki oraz klasztoru byli ojcowie paulini, a potem ojcowie jezuicie. W ołtarzu głównym znajduje się kopia cudownego obrazu Zaśnięcia i Wniebowzięcia NMP ukoronowana w dniu 8 września 1877 r. przez arcybiskupa Lodovico Jacobiniego nuncjusza apostolskiego w Wiedniu. Kościół od 1927 r. posiada godność bazyliki mniejszej.

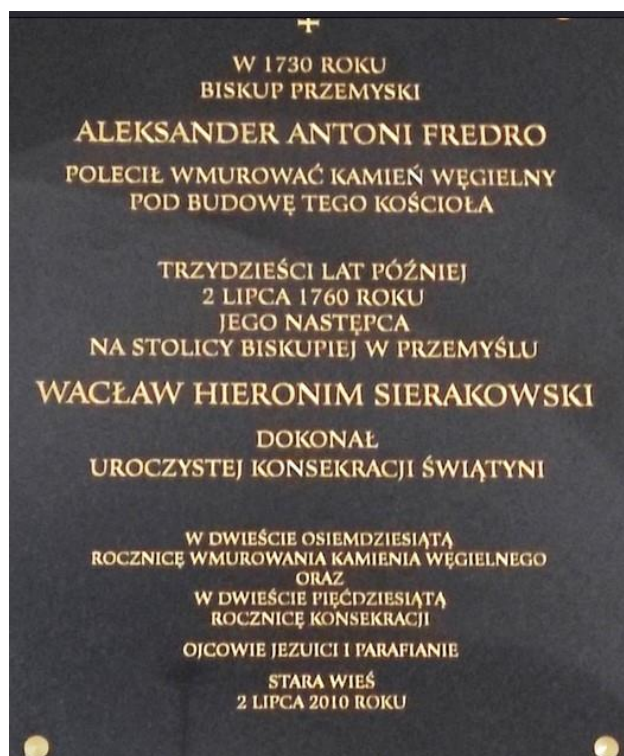
Na zdjęciach : 1-2 Bazylika, 3- Budynki zakonne, 4/ W kaplicy miejsce kultu ks. Wojciecha Marii Baudissa SJ (1842-1926)

Na zdjęciach : 5/ Pamiątka powtórnej koronacji obrazu przez prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego, 6/ Wnętrza bazyliki

Sługa Boży, zakonnik, prezbiter ks. Wojciech Maria Baudiss SJ, urodził się 14 kwietnia 1842 r. w Bojanach (obecnie na terenie Ukrainy), zmarł 14 kwietnia 1926 r. w Starej Wsi. Pochowany jest tam na cmentarzu w kaplicy grobowej jezuitów. Obecnie trwają starania o jego beatyfikację.

W bazylice znajduje się również tablica, która upamiętnia wizytę kardynała Karola Wojtyły w tym kościele. Kolejną ciekawostką jest tablica poświęcona budowniczym tej świątyni.

Na zdjęciach : 7/ Pamiątka wizyty kard. Karola Wojtyły w 1978 r., 8/ Tablica poświęcona budowniczym kościoła

W pobliżu bazyliki znajduje się szkoła im. Najświętszego Serca Jezusowego założona w 1911 r., oraz Muzeum Pożarnictwa.

Zdjęcie Nr 9: Szkoła im. Najświętszego Serca Jezusa w Starej Wsi

Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi

Jablonka

Wieś znajdują się na terenie gminy Dydnia nad rzeką Świnką. Wzmiankowana była w 1468 r. We wsi znajduje się kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, wybudowany w latach 1936 – 1939 staraniem Antoniego Kraińskiego właściciela ziemskiego w Jabłonce wg projektu Bogdana Tretera. Kościół reprezentuje styl narodowy w drewnianej architekturze okresu międzywojennego. Wzorowany był na kościołach podhalańskich. We wsi znajduje się ponadto dwór klasycystyczny z XVIII - XIX w. otoczony parkiem krajobrazowym. Był własnością: Słoneckich, Jaruntowskich i Kraińskich.

Stary i nowy kościół w Jabłonce

Atrakcje doliny Sanu

Dwór w Jablonce

JABŁONKA WIEŚ Z HISTORIĄ W TLE

Śladami historii - zabytki, tradycje, religia

1. Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej

Kościół parafialny w Jablonce został wzniesiony w latach 1936-39 według projektu architekta Bogdana Tretera z Krakowa. Inicjatywa budowy kościoła wyszła od mieszkańców Jablonki przy aprobacie właściciela majątku w Jablonce Antoniego Kraińskiego.

Kościół został poświęcony w 1941 r. jako kościół filialny parafii Dydnia. Kościół w Jablonce zbudowany jest z drewna modrzewiowego w stylu „powitkiewiczowskiej” tradycji podhalańsko-zakopiańskiej. Główny ołtarz z obrazem Matki Bożej Częstochowskiej – zbudowany w 1937 r. – i ściany kościoła zaprojektował pochodzący z Zagórza Tadeusz Żurowski. Ołtarz oraz inne elementy wystroju wnętrza wykonali miejscowi stolarze. W ołtarzu głównym krzyż z przełomu XIX i XX w. – dzieło Józefa Łaski z Humnisk.

Church Our Lady of Częstochowa

The parish church in Jablonka was erected in 1936-39 by the architect Bogdan Treter from Cracow. The initiative to build the church came out of the inhabitants of Jablonka with the approval of the property owner in Jablonka Antoni Kraiński. The church was consecrated in 1941 as a filial church of the Diocese parish. The church in Jablonka is built of larch wood in the style of „powitkiewicz” of the Podhale-Zakopane tradition. The main altar with the image of Our Lady of Częstochowa – built in 1937 – and the church walls designed by Zagroda Tadeusz Żurowski. The altar and other interior design elements were made by local carpenters. In the main altar crucifix from the turn of the 19th and 20th centuries – the work of Józef Łaska from Humnisk.

2. Dwór w Jablonce

W malowniczym, obfitującym w starodrzew (m.in. dęby), opadającym tarasami ku północy, parku, stoi zabytkowy dwór. Murowany z cegły budynek został wzniesiony pod koniec XVIII w., w następnym stuleciu stanowił własność Jaruntyńskich, Skoneckich i Kraińskich. Przebudowany po 1914 r. dwór na rzucie prostokąta, parterowy z mieszkalnym poddaszem jest zwrócony frontem na południe.

Budynek został w okresie powojennym poważnie zniszczony. Z pięknego wystroju wnętrznego zachowały się tylko XIX-wieczne kominki: w salonie (kamienne z 2 konsolami) i w jednym z pokoi (narożny, ujęty w pilastry, dzwigające gzyms, powyżej nisza).

W ostatnich latach dwór w Jablonce za sprawą nowego właściciela Henryka Berenda został gruntownie odnowiony.

The historic mansion

The well-preserved historic buildings: a manor house and a wooden church in the Podhale style are undoubtedly worth seeing.

In the picturesque, rich in old trees (eg oaks), the descending terraces to the north park there is a historic mansion. The brick building was built at the end of the 18th century, in the next century it was owned by Jaruntyńskis, Skoneckis and Kraińskis. Renovated after 1914, the Manor on a rectangular plan, one-storey with residential loft faces the south. The building was seriously damaged in the post-war period. Only 19th century fireplaces are preserved from the beautiful interior: in the living room (stone with 2 consoles) and in one of the rooms (corner, pilaster, lifting cornice, above the niche).

In the recent years the manor house in Jablonka has been completely renovated thanks to the new owner Henryk Berend.

3. Pomnik Jana Pawła II

Pomnik z brązu wykonał artysta rzeźbiarz Andrzej Samborowski - Zajdel. Przedstawia stojącą, prawie trzymetrową postać Ojca Świętego. Pomnik stojący na dziedzińcu przy Szkole Podstawowej (od 16.10.2004 r.) usytu-

wany jest na siedmiostopniowym podestu, w górnej części po bokach flankowanym płytami z herbem papieskim i tablicą. Na wykonanym z piaskowca cokole są dwie spizowe tablice: jedna z herbem papieskim, druga z mottem: „Człowiek jest powołany do życia w prawdzie i miłości” - Jan Paweł II.

Monument to John Paul II

Bronze sculptor performed by sculptor Andrzej Samborowski - Zajdel. He presents a standing, almost three-meter figure of the Holy Father. The monument standing in the courtyard of the Primary School (16.10.2004 r.) is situated on a seven-level platform, on the upper flanks of flanked by Papal coat of arms and a plaque. On the sandstone pedestal there are two bronze plaques: One with the papal coat of arms. Second motto: Man is called to life in truth and love - John Paul II.

4. Centrum Kultury

Centrum Kultury powstało w 2009r. ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Gminy Dydnia.

W Centrum Kultury znajdującym się w Szkole Podstawowej można podziwiać rekwizyty przedstawiające życie Jana Pawła II, zdjęcia z wizyt Ojca Świętego w Polsce, ze spotkań z rodakami, pamiątki i przedmioty przekazane przez darczyńców związane z Papieżem.

Center of Culture

Center of Culture was established in 2009. From the resources of the Ministry of Culture and National Heritage and the District of Dydnia.

At the Cultural Center in the Primary School you can admire props depicting the life of John Paul II, photos of the Holy Father's visit to Poland, meetings with compatriots, souvenirs and objects donated by the Pope's donors.

5. Figurka Matki Bożej Niepokalanie Poczętej

Obiekt w kształcie 8-bocznego słupa z rzeźbą Marii, ufundowała Aniela Kraińska w 1880 r. Figurkę z szarego piaskowca wyzeźbił przemyski rzeźbiarz Franciszek Majerski. Pierwotnie stała ona w ogrodzie w Hermanowicach. Działania wojenne 1914 – 18 zniszczyły tę miejscowość. Za zgodą ówczesnej właścicielki Hermanowic, księżnej Marii z Zamojskich Lubomirskiej z Miżyca, Antoni Kraiński zabrał uszkodzoną rzeźbę, oddał Majerskiemu do naprawy i ustawił w Jablonce nad dworskim stawem. Obecnie, po kolejnej renowacji, figurka ozdabia plac przykościelny.

Figure of Our Lady of Immaculate Conception

This object, in the shape of an 8-sided pillar with a statue of Mary, was founded by Aniela Kraińska in 1880. The figure of gray sandstone carved by the craftsman Franciszek Majerski. It was originally in the garden in Hermanowice. Warfare 1914 - 18 destroyed this place. With the consent of the then owner of Hermanowic, Princess Maria of Zamojskich Lubomirska from Miżyń, Antoni Kraiński took the damaged sculpture, returned Majerski to repair and placed in Jablonka on the court pond. Today, after another renovation, the figure adorns the church square.

6. Przydrożne kapliczki

Orientowana na tematykę religijną sztuka ludowa przejawia się w pięknych kapliczkach i figurach przydrożnych.

Roadside shrines

Religious-oriented folk art is manifested in beautiful chapels and roadside figures.

fol. G. Cipora, I. Sokolowski

Dofinansowano z budżetu Gminy Dydnia w ramach zadania pt. Oznaczenie i promocja trasy kulturalno – turystycznej „Jablonka wieś z historią w tle” zrealizowanego przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Jablonka w 2017 r.

Dydnia

Wieś leżąca na Pogórzu Dynowskim. Pierwsze wzmianki pojawiły się w 1361 r., kiedy król Kazimierz Wielki nadał ją braciom Piotrowi i Pawłowi Balom herbu Gozdawa. Obecny kościół pw. św. Michała Archaniola i św. Anny konsekrowany był w 1882 r. Przy kościele znajdują się pozostałości drewnianej plebani zbudowanej ok. 1917 r. wg projektu architekta Bogdana Tretera. Stanowi przykład bardzo interesujących budynków zbudowanych w stylu zakopiańskim. Obok plebani, bardzo zniszczony znajduje się dwukondygnacyjny spichlerz z XIX w. (przebudowany w 1927 r.), z kamiennym przyziemiem i drewnianym piętrem, ganek nadwieszony na słupach z żelaznymi drzwiami i zamkiem datowanym na przełom XVII i XVIII w.

Kościół pw. Św. Michała Archaniola i św. Anny w Dydnia

Plebania pierwotny wygląd

Spichlerz pierwotny wygląd

Plebania i spichlerz. Obu budynkom grozi zawalenie.

Plebania i spichlerz stan na IV 2023 r.

Opracowanie i foto: Zbigniew Jaskiernia

Na turystycznym szlaku. Z kart historii (część 6).

W dniach 5 – 6 maja 1979 r. turyści z Sosnowieckich Odlewni Staliwa „Sostal” w Sosnowcu brali udział w Rajdzie Turystycznym Fabryki Maszyn Górniczych „FAMUR” z Katowic. Grupa turystyczna realizowała trasę: Wisła Głębce – Kubalonka – Stecówka (nocleg)- Wisła Nowa Osada- Wisła Czarne – Wisła Głębce.

Uczestnicy rajdu na Stecówce

Uczestnicy rajdu w Wiśle Czarne

Opracowanie i foto: Zbigniew Jaskiernia

Wspomnienie o Barbarze Morawskiej – Nowak

W dniu 22 maja 2023 r. na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie pożegnaliśmy zmarłą w wieku 87 lat Barbarę Morawską – Nowak. Była jedną z osób, która przyczyniła się do reaktywacji Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Polsce. Przez wiele lat pełniła funkcję Sekretarza ZG PTT, a także redaktora „Pamiętników PTT”. To z jej inicjatywy powstał Biuletyn Informacyjny PTT „Co słyszeć”. Przez wiele lat współpracowała z Oddziałem PTT w Sosnowcu. W tym artykule chciałem przypomnieć pierwsze lata współpracy z naszym Oddziałem. Od 1993 r. byliśmy w bieżącym kontakcie, kiedy chciałem pozyskać jak najwięcej informacji na temat historii Oddziału Zagłębia Dąbrowskiego. Ze strony Barbary pozyskałem wiele informacji na temat osób, które działały na terenie naszego regionu. W 1995 r. doszło do zebrania, na którym reaktywowano Oddział PTT w Sosnowcu. Już w tym samym roku spotkaliśmy się na III Zjeździe PTT w schronisku na Hali Chochołowskiej. To na tym Zjeździe Barbara rekomendowała mnie do składu Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Podczas obrad III Zjazdu PTT w schronisku na Hali Chochołowskiej w dniach 2-3.11.1995 r. Na zdjęciu delegaci z Sosnowca, a przy stole prezydialnym zapracowana Barbara.

Kolejne spotkanie miało miejsce podczas XIII Ogólnopolskich Spotkań Oddziałów PTT w Chatce Studenckiej „Pod Potrójną” w dniach 6 - 8 czerwca 1996 r. Organizatorami spotkania byli: Barbara Morawska - Nowak (Kraków) oraz Michał Myśliwiec (Myślenice). Na spotkanie Barbara przyjechała ze swoim mężem Januszem Nowakiem wybitnym lichenologiem. Barbara zajmowała się sprawami organizacyjnymi, a jej mąż badał mchy i porosty. Z lupką przemierzał lasy i robił notatki. Podczas tej imprezy podziwialiśmy zakątki Beskidu Małego. Oczywiście obowiązkowa była wizyta w schronisku na Leskowcu. Zachowane zdjęcia pokazują, że spotkało się na tym spotkaniu wiele osób, które odegrały bardzo dużą rolę w procesie reaktywacji PTT. To na tym spotkaniu Barbara pokazała swoje duże umiejętności organizacyjne. Z czasem zasłynęła w organizację spotkań seniorów taternictwa w schronisku w Morskim Oku oraz na terenie Jury Krakowsko – Częstochowskiej.

XIII Ogólnopolskie Spotkanie Oddziałów PTT w Chatce Studenckiej „Pod Potrójną” w dniach 6 -8.06.1996 r.

Kolejne spotkanie miało miejsce w Zawoi podczas organizowanego przez Oddział PTT w Sosnowcu IV posiedzenie ZG PTT w dniach 17-20.10.1996 r. Posiedzenie odbyło się w pensjonacie „Beskid”. Z tej okazji ukazał się I numer „Klimka”. Oprócz samego posiedzenia ZG, na którym goszczono Dyrektora Babiogórskiego Parku Narodowego, nie zabrakło wieczorów przy ognisku i gitarze. Atrakcją była beczka piwa, którą udało się ostatecznie wysuszyć w niedzielny poranek.

Podczas obrad IV posiedzenia ZG PTT. Od lewej: Michał Myśliwiec, Barbara Morawska – Nowak, Krzysztof Kabat, dyrektor BPN, Józef Michlik i Leszek Lesiczka.

Na VII posiedzenie ZG PTT w Szczawnicy organizowane przez Oddział PTT z Chrzanowa w dniach 15- 17 maja 1997 r. zabrałem swoim samochodem z Krakowa Barbarę oraz Antoniego Dawidowicza. Zakwaterowanie mieliśmy w DW „Maria”. Przygotowano bogaty program turystyczny. W dniu 16 maja odbyła się wycieczka celem poznania na terenie słowackich Pienin Skał Haligowskich. Barbara mimo swoich lat posiadała bardzo dobrą kondycję. Ponadto zwiedzono Leśnicę, Czerwony Klasztor oraz zrealizowano spływ tratwami do Szczawnicy. Kolejnego dnia odbyło się posiedzenie ZG PTT.

Wycieczka na Skały Haligowskie oraz spływ do Szczawnicy

Kolejne spotkanie miało miejsce w dniach 12 – 15 czerwca 1997 r. podczas XIV Ogólnopolskich Spotkań Oddziałów PTT w Górach Sowich. Organizatorami spotkania były Oddziały PTT w Brzegu i Wrocławiu.

W pierwszym dniu zrealizowaliśmy trasę : Nowa Ruda- Zdrojowisko- Jugów- schronisko „Bartek” gdzie mieliśmy zakwaterowanie. W drugim dniu imprezy z Przełęczy Jugowskiej udaliśmy się na Wielką Sowę, a następnie Mała Sowa, Walim, Rzecznka, Sokolec i powrót na Przełęcz Jugowską. W następnym dniu udaliśmy się z Ludwikowic do Borka, gdzie odwiedziliśmy znajomą Barbary panią Teresę Chmurę - Pelech. Z wykształcenia architekt, urbanista i plastyk. Zajmowała się projektowaniem zabudowy wielu miast. Przez kilka lat wykładała na uniwersytecie w Algierii. Na ścianach jej skromnego domku widzieliśmy wiele wspaniałych grafik, które powstały podczas jej pobytu w Afryce. W czasie pobytu udało się nam wykonać wiele prac gospodarskich. Najcenniejszym trofeum wykopanym w ziemi było duże kamienne koryto. Z pewnością było przydatne do karmienia inwentarza. W tych okolicach mieszkała także Olga Tokarczuk. Nasza noblistka umieściła postać pani Teresy w swoich dwóch książkach.

Na zdjęciu wizyta u p. Teresy Chmury – Pelech w Borku. Druga od prawej w górnym rzędzie Teresa Chmura- Pelech, a czwarta z prawej w górnym rzędzie Barbara Morawska – Nowak.

Po wizycie w Borku przez Nową Rudę, Górę św. Anny udaliśmy się do Kościelca, gdzie mieliśmy zaplanowany nocleg. W ostatnim dniu imprezy przez Ścinawkę Średnią udaliśmy się do Kłodzka. Następnie uczestnicy spotkania udali się do swoich miast.

Jesienią tego roku spotkaliśmy się w dniu 11 listopada 1997 r. w Zakopanem. Odbył się tutaj symboliczny pogrzeb gen. Mariusza Zaruskiego. Podczas uroczystości Zarząd Główny PTT reprezentowała Barbara Morawska – Nowak oraz Antoni Dawidowicz. Na uroczystości dotarła także delegacja O/PTT w Sosnowcu.

Symboliczny pogrzeb gen. Mariusza Zaruskiego w Zakopanem w dniu 11.11.1997 r. Pierwsza od prawej Barbara Morawska – Nowak.

Następnego roku spotkaliśmy się podczas IX posiedzenia ZG PTT w Jeleśni w dniach 15 – 17 maja 1998 r. Organizatorem był Oddział PTT w Bielsku - Białej. Oprócz udziału w posiedzeniu odbyła się bardzo interesująca wycieczka na Słowację w Tatry Zachodnie. W jej trakcie zdobyliśmy Wielki Chocz (1611 m npm), który jest najwyższym szczytem Gór Choczańskich.

IX posiedzenie ZG PTT w Jeleśni w dniach 15-17.05.1998 r. Barbara Morawska – Nowak przy stole prezydialnym obok Prezesa ZG PTT Krzysztofa Kabata.

W dniach 20 - 21 listopada 1998 r. spotkaliśmy się na IV Zjeździe PTT w Zakopanem. Na Zjeździe tym zostałem wybrany członkiem Prezydium ZG PTT. Od tego czasu mieliśmy okazję spotykać się na posiedzeniach Prezydium i na posiedzenia Zarządu Głównego PTT.

Obrady IV Zjazdu PTT oraz wybrany Zarząd Główny PTT w Zakopanem w dniu 21.11.1998 r.

Już w składzie nowego Zarządu Głównego PTT spotkaliśmy się na II posiedzeniu ZG PTT w Krynicy Słotwinach w dniach 15 – 16 stycznia 1999 r. Spotkanie odbyło się w Katolickim Schronisku Młodzieżowym im. Piotra Frassatego.

Obrady II posiedzenia ZG PTT w Krynicy – Słotwinach w dniach 15 – 16.01.1999 r.

W dniach 16 – 18 kwietnia 1999 r. w Krempnej odbyło się III posiedzenie ZG PTT. Organizatorem spotkania był Oddział PTT w Sosnowcu. Barbara przyjechała na to posiedzenie razem z mężem. Mimo licznych obowiązków opiekowała się mężem, który poruszał się na wózku inwalidzkim.

Spotkanie w Krempnej w ramach III posiedzenia ZG PTT w dniach: 16-18.04.1999 r.

Nowe tysiąclecie w działalności PTT rozpoczęliśmy posiedzeniem ZG PTT w Krakowie w dniu 15 stycznia 2000 r. Odkryło się w Sali Łuczniczej Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. W Krakowie odbył się także korowód, który dotarł na Rynek.

Obrady ZG PTT w Krakowie w dniu 15.01.2000 r.

Posiedzenia Prezydium ZG PTT odbywały się najczęściej w mieszkaniu prywatnym Barbary w Krakowie przy ul. Konarskiego. W czasach, kiedy PTT nie posiadał własnej siedziby, to tam mieściło się centrum administracyjne Towarzystwa.

Posiedzenie Prezydium ZG PTT w Krakowie w mieszkaniu prywatnym Barbary w dniu 4.03.2000 r.

Ważnymi wydarzeniami w życiu PTT były Konferencje Programowe, które wytyczały kierunki pracy na dalsze lata. Jedną z takich konferencji odbyła się w dniu 8 kwietnia 2000 r. w Bielsku- Białej. Organizatorem konferencji był O/PTT w Bielsku- Białej na czele z Janem Weiglem.

Konferencja Programowa w Bielsku- Białej w dniu 8.04.2000 r. W prezydium Konferencji Barbara Morawska- Nowak.

Barbarę gościliśmy również w Sosnowcu. W dniu 3 października 2006 r. brała udział w obchodach 75- lecia O/PTT w Sosnowcu, które odbywały się w budynku Muzeum w Sosnowcu. Bardzo ciekawa relacja z tych wydarzeń ukazała się potem w „Co słysać”.

Obchody 75- lecia Oddziału PTT w Sosnowcu z w dniu 3.10.2006 r. z udziałem Barbary Morawskiej – Nowak.

W ostatnich latach z uwagi na chorobę Barbary do spotkań dochodziło coraz rzadziej. Wpływ na to miał również pandemia COViD 19, która spowodowała, że posiedzenia Prezydium ZG i ZG PTT odbywały się zdalnie. Po raz ostatni spotkaliśmy się podczas obrad XII ZG PTT w Krakowie w dniu 9 kwietnia 2022 r. Chciałbym dodać, że w ciągu kilka lat jako ekipa z Oddziału PTT w Sosnowcu przyjeżdżaliśmy na ul. Konarskiego, aby zabrać Basię na obrady. Darzyła nasz Oddział wielką sympatią.

Nasze ostatnie spotkanie w Krakowie podczas obrad XII ZG PTT w dniu 9.04.2022 r.

Opracowanie i foto: Zbigniew Jaskiernia

III Prezydium ZG PTT w Krakowie w dniu 27 czerwca 2023 r.

Posiedzenie Prezydium ZG PTT odbyło się w siedzibie ZG PTT w Krakowie przy ul. Traugutta. W posiedzeniu Prezydium ZG uczestniczyli: V-ce Prezesi ZG (Nikodem Frodyma i Zbigniew Jaskiernia), Sekretarz ZG Paweł Myślik, Skarbniczka ZG Katarzyna Hejmej oraz zaproszony gość Prezes Oddziału PTT w Dęblinie Krzysztof Karbowski. Zdalnie uczestniczyli w obradach: Prezes Jolanta Augustyńska, oraz członkowie Prezydium: Remigiusz Lichota, Sebastian Łasaj i Martyna Ptaszek- Pabian. Obrady prowadził Sekretarz ZG Paweł Myślik. Po zatwierdzeniu porządku obrad bez uwag przyjęto protokół z II Prezydium ZG PTT. Następnie poruszono temat Oddziału PTT w Dęblinie. Koleżanka Skarbnik oraz Sekretarz ZG Paweł Myślik przedstawili sytuację braku sprawozdania finansowego z Oddziału PTT w Dęblinie. Kolega Karbowski powiedział, że przyczyną opóźnień były sprawy losowe. Sprawozdanie finansowe złożył, składki uregulował i zobowiązał się do odbioru odznak jubileuszowych. Prezydium ZG PTT udzieliło upomnienia koledze Karbowskiemu, i postanowiło, że w sytuacji, kiedy do 15 stycznia 2024 r. nie wpłynie sprawozdanie finansowe Oddziału, bez dodatkowych wezwań zostanie podjęta decyzja zgodnie ze Statutem PTT. Jednocześnie kolega Karbowski szeroko przedstawił bieżącą działalność Oddziału oraz zaplanowane przedsięwzięcia. Jednocześnie poinformował, że PTT zostało wyróżnione odznaczeniem i dyplomami. Odznaczenia te będą wręczone podczas obchodów 150 lecia PTT w Zakopanem. W kolejnym punkcie omawiano przygotowania do obchodów 150 lecia PTT. W tej sprawie dojdzie jeszcze do jednego spotkania roboczego. Zainteresowanie obchodami jest bardzo duże. Omawiano przygotowania do wydania kolejnego tomu Pamiętnika PTT. W dniu 28 czerwca 2023 r. w Zakopanem będzie obecna Prezes ZG Jolanta Augustyńska oraz Skarbniczka ZG Katarzyna Hejmej. Będą przeprowadzać rozmowy z Dyrekcją Muzeum Tatrzańskiego na temat obchodów 150 lecia PTT, oraz planowanej konferencji. Omawiano sprawę wystawy odznak. Sprawę koordynuje kol. Wójcik, a Kol. Krakowski zadeklarował wypożyczenie gabloty, która pomieści eksponaty. Omawiano sprawę propozycji Związku Podhalan z Warszawy, w sprawie organizacji „Rautu” w 2024 r. Sprawa będzie szczegółowo omawiano podczas kolejnego posiedzenia Prezydium ZG PTT. Koledzy Łasaj i Frodyma omawiali sprawę jednej z firm, oferującej oprogramowanie pozwalające na obsługę deklaracji członkowskich i innych elementów działalności Komisji ZG PTT. Oferta była bardzo interesująca, ale znacznie przekraczająca obecne możliwości finansowe PTT. W sprawach różnych Kol. Sekretarz Myślik potwierdził, że wydanie znaczka okolicznościowego z okazji 150 lecia PTT została umieszczona w zadaniach do realizacji Poczty Polskiej. Kol. Karbowski zadeklarował możliwość wydania stempla okolicznościowego z okazji 150 lecia PTT. Po wyczerpaniu porządku obrady zakończono.

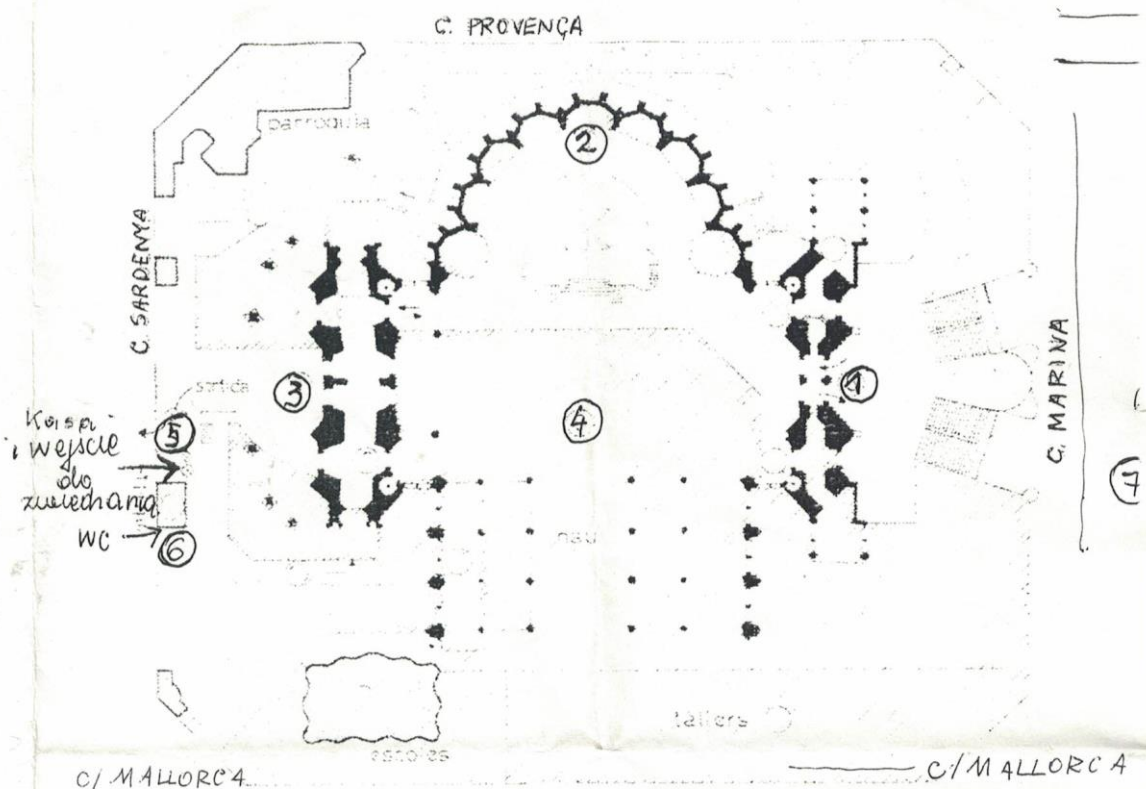
III Prezydium ZG PTT w dniu 26.06.2023 r.

Opracowanie i foto: Zbigniew Jaskiernia

Zwiedzaj Barcelonę

Jednym z najczęściej odwiedzanych w Hiszpanii miast jest Barcelona. Jest drugim co wielkości miastem, a jednocześnie stolicą Katalonii. Znajduje się w odległości 110 km na południe od Pirenejów. Jedną z największych atrakcji Barcelony jest bazylika mniejsza La Sagrada Familia wg projektu Antonio Gaudiego. Budowana jest od 1882 r., a po ukończeniu ma mieć 170 m. wysokości i będzie najwyższym kościołem.

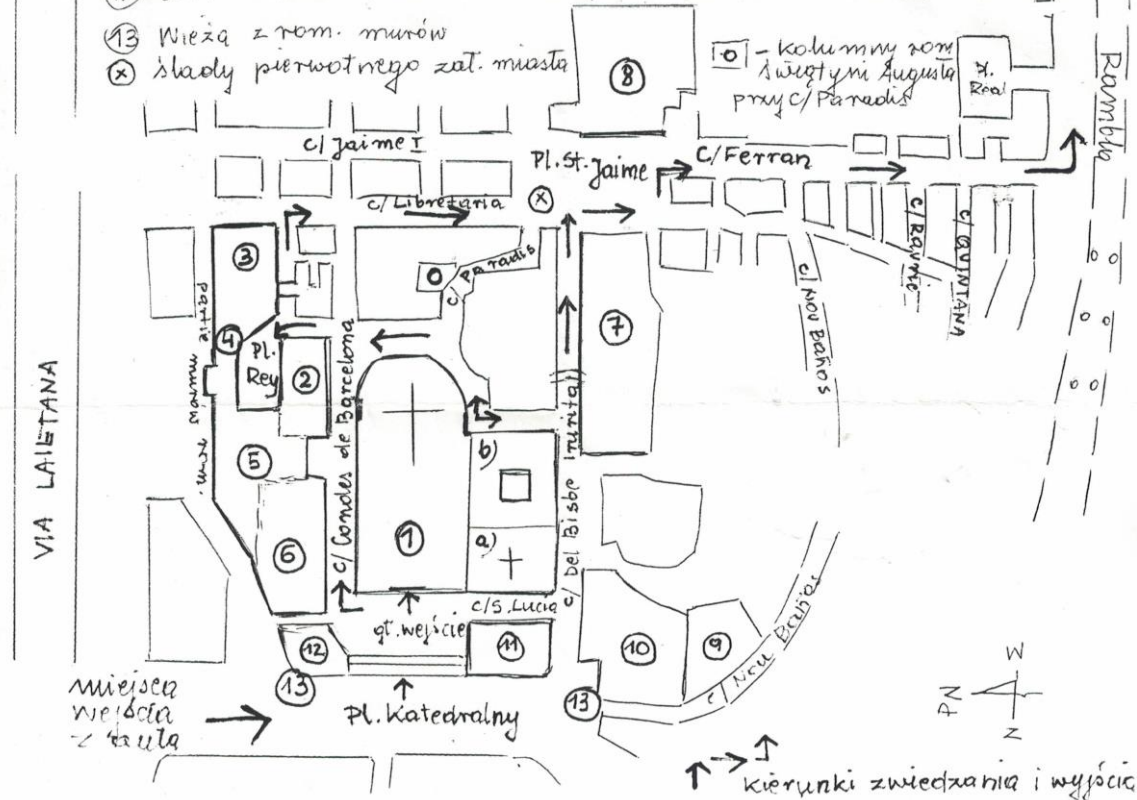

- ① Fasada, świątyni pw. „Narodzenia Chrystusa”
(wykonana na zlecenie A. Gaudiego 1896 - 1935)
- ② Dachyła (wyk. na zlecenie A. Gaudiego 1893 - 1893)
- ③ Fasada świątyni pw. Ciężarów i śmierci Chr.”
wykonana w l. 1950-tych pod kier. ciekawych arch.
- ④ Prace w toku wykonywania: ścian zewn., kolumn
i dol.
- ⑤ Kasa i wejście do zwiedzania
- ⑥ Toalety
- ⑦ Widok z parku na całość fasady (zjęcie fot.)

SCHEMATYCZNY PLAN ZABYTK.ZABUDOWY PRZY KATEDRZE
W BARCELONIE - BARRIO GÓTICO

- 1) KATEDRA pw. Św. Eulalii, XII w na miejscu wczesnochr. IV-VI i rom. XI w.
 - a) Kaplica Św. Łucji
 - b) Krzyżanki XV w.
 - 2) "Lochtinent" Palac - Gmach Archiwów Korony Aragońskiej z XVI w.
(wewn. Kolekcja okum. średn. por. ool 844r.)
 - 3) "Casa Padilla" z XIV w. - podziemia z IV-VI wne.
(ob. Muzeum Hist. Miasta, wyk. archeol. z fragm. miasta romańskiego)
 - 4) Kaplica Św. Agaty (na murach romańskich) z porz. XIV w.
(wewn. otwór z XV w.)
 - 5) Palac Królewski tzw. "Palau Real Major" Rezydencja królów Katal./Arag.
(wewn. sala tronowa "Tinell" z 1360r., gdzie kolumb wyżył. król Katal. w 1493r.)
 - 6) Palac króla Jaume III Rezydencja książąt Barcelony
(ob. Muzeum relig. tzw. Fr. Maresa)
 - 7) "Generalitat Palac" de Katalunia z XV w. Do XVIII w. siedziba tzw. "korteżów"
tj. Parlamentu Katalunii. (wewn. interes. dziedziniec pomarańczowy i kapł. Św. Jerzego XV/XVI w.)
 - 8) Ratusz Miejski (Ajuntaments) - fasada kami. i wznyma - gęstwie, fasada gł. neoklas. wewnątrz stylowa "Sala Stu" od 1374 sala posiedzeń R. Miejs.
 - 9) K-t Św. Filipa Neri - późnobarokowy
 - 10) Palac Biskupi - arch. z różnych epok
 - 11) Dom "Ardiaco" - got./renes. z resztkami rom. mur w podz.
(ob. Archiwum Miasta)
 - 12) Dom tzw. "Pla Almoina" - ol. ulogich - średn. "Casernon" z XV w.
 - 13) Wieża z rom. murów
 - x) ślady pierwotnego zat. miasta
- Pom.
K.K.
Miejsce
Spotkania
- 8
- kolumny rom.
Święty Augusty
X. Real

La Sagrada Familia oraz centrum Barcelony (zalecana trasa zwiedzania).

XX Jubileuszowy Jurajski Rajd Rowerowy: 23 – 25 czerwiec 2023 r.

Początek tegorocznej imprezy nie był zbyt pomyślny. W dniu 23 czerwca rano nad Sosnowcem przechodziła bardzo duża ulewa, połączona z wyładowaniami atmosferycznymi. Z Modrzejowa miała startować największa ekipa. Z uwagi na warunki atmosferyczne trasa została skrócona, a start do imprezy nastąpił z Olkusza, dokąd rowery zostały przetransportowane samochodem technicznym. Następnie trasa prowadziła przez następujące miejscowości: Czarny Las – Jaroszewiec – Golczowice – Borek – Cieślin – Bydlin – Załęże - Domaniewice. Bazą tegorocznej imprezy był „Dworek Jurajski” w Domaniewicach. W godzinach popołudniowych dojechali pozostali uczestnicy i w sumie zameldowało się 31 osób. Po zakwaterowaniu w godzinach wieczornych spotkaliśmy się przy ognisku, a gospodarze zaserwowali nam pieczone kielbaski, szaszłyki i wspinałą karkówkę. W trakcie tego spotkania Prezes Oddziału PTT w Sosnowcu Tomasz Grabolus wręczył odznaczenia „Primus Inter Pares”. Laureatami tej nagrody zostali: Jacek Reczko i Sylwester Dąbrowski. Odznaczenie przyznawane jest za szczególne zasługi dla organizacji imprez. Ponadto nagrody książkowe otrzymali: Monika Kaźmierska, Darek Turek i Zbigniew Jaskiernia.

Następnego dnia w sobotę uczestnicy podzielili się na dwie grupy: kolarską i pieszą. Jedna z Domaniewic przez Złóżeniec dotarła do Smolenia i zatrzymała się w Ośrodku Edukacyjno- Naukowym Zarządu Jurajskich Parków Krajobrazowych w Smoleniu. W tym obiekcie już dwukrotnie mieliśmy siedzibę Jurajskich Rajdów Rowerowych Oddziału PTT w Sosnowcu, w tym ten pierwszy historyczny. Z przyjemnością stwierdziliśmy, że obiekt się rozwija. Zasmuciła nas dość duża wycinka drzew w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka. Następnie udaliśmy się do zamku Pilcza w Smoleniu. Tutaj mieliśmy dłuższy postój przeznaczony na zwiedzanie i odpoczynek. Do zamku dotarła grupa piesza, z którą spędziliśmy miło czas. Trasa powrotna prowadziła Doliną Wodącą, gdzie podziwialiśmy Skały Zegarowe. Następnie przez Grodzisko Chłopskie i Pańskie przez Czarny Las udaliśmy się do Domaniewic. W godzinach wieczornych ponownie spotkaliśmy się przy ognisku. Sylwek i Mirek umilali nam czas. Tym razem gospodarze dali nam wsad do kotła, a przygotowanie pysznych pieczonek należało do uczestników. Miłą niespodzianką był przyjazd kolejnych osób, które nie mogły być z nami od początku imprezy. Atrakcją wieczoru była nauka piosenek meksykańskich. Poczyniliśmy w tym zakresie pewne postępy. Ostatniego dnia imprezy po śniadaniu musieliśmy się szykować do drogi, ponieważ o godz.10:00 musieliśmy opuścić ośrodek. Tym razem warunki atmosferyczne pozwoliły nam na szczęśliwy powrót do domu. Z pewnością tegoroczną imprezę należy uznać za bardzo udaną.

Wyróżnieni nagrodami Prezesa Oddziału PTT w Sosnowcu

Opracowanie: Zbigniew Jaskiernia
Foto: Archiwum Oddziału PTT w Sosnowcu

**WYDAWCA: POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE Oddział/PTT im.Gen.
M.Zaruskiego w Sosnowcu**
Organizacja Pożytku Publicznego Nr KRS 0000115547
www.sosnowiec.ptt.org.pl, mail: zbigniew.jaskiernia@gmail.com
Redakcja: Redaktor Naczelny - Zbigniew Jaskiernia